

I

UNA NIT FOSCA

Aquella nit en Patrick O'Doyle no aniria a dormir. Per què, si tenia tota l'eternitat per davant? No, no podria suportar ni un dia més la idea de llevar-se cada matí mostrant al món la seva ruïna!

Assegut al despatx, aquell despatx imponent presidit pel retrat del patriarca, un avantpassat gloriós que havia estat oficial de l'exèrcit de la Unió, i que, finalment, havia coronat el seu prestigi com a jutge, a l'estat de Maryland. Amb els colzes damunt la taula, incapaç de reaccionar, en Patrick fa memòria del que ha estat la seva vida.

—Si el seu pare fos viu, no t'hi hauries casat —li havia retret l'oncle de la Nancy i administrador de la seva fortuna.

Recordava en Patrick quan van morir els avis. Un sacerdot catòlic els va portar la comunió.

—Així anirien de dret al cel —deia la mare. I ell no ho dubtava. Amb el pas dels anys continuava complint amb les seves obligacions religioses tal com li havien ensenyat. Assistia a les celebracions catòliques com la majoria de les persones del seu entorn, però no pas amb la mentalitat de quan era un nen, més aviat amb la hipocresia de la doble moral acceptada socialment i algunes vegades, també per la mateixa Església. En aquest aspecte no podia ser gaire llepafils, s'havia de guanyar la vida. Recordava les paraules

de l'avi, un home humil que segons deia, més d'una vegada, per alimentar els seus fills, havia fet coses que ara hauria volgut esborrar de la memòria. Però l'avi, malgrat la misèria, se n'havia sortit, al contrari d'ell que va acabar estaveyllant-se des del cim més alt, conduint la família a la pobresa més vergonyosa.

No li quedava res. I tot va ser per la mala passada que li van fer entre els parents de la seva dona, que no li havien perdonat que s'hi hagués casat, i els que es feien passar per amics.

Ell venia d'un món totalment oposat, d'una família treballadora, persones que, empeses per la necessitat, no havien fet altra cosa que subsistir. I no és que en Patrick no hagués treballat, però no s'havia mogut amb prou vista. D'aquell local atrotinat en el qual havia començat el seu avi, ell l'havia convertit en un restaurant de luxe, on anava la clientela més selecta de Baltimore. Es guanyava molt bé la vida i no havia tingut altra ambició.

Ara, contemplant el jardí, només veia colors. La gespa, els arbres, els arbustos i les flors, creia que no tenien necessitat de desplegar aquell espectacle quan ell estava tan enfonsat.

S'anava fent de nit, l'ambient era cada vegada més fred i els núvols cada vegada més foscos. Com havia arribat a aquesta situació?

Tot va començar el dia que vaig rebre l'encàrrec per a l'aniversari de la Nancy. Era l'hereva d'una de les famílies més influents de la ciutat. Havien de ser més de cent convidats. Des de llavors no podia pensar en altra cosa si no era la manera en com prepararia aquell banquet, així com en els complements i en el conjunt musical que animaria la festa. Volia que tot fos perfecte i sembla que, al final, ho vaig aconseguir. Feia la impressió que havien quedat molt

contents. Tothom volia parlar amb mi per felicitar-me. Això em va afalagar. I aquesta va ser la primera vegada que em vaig deixar enganyar.

La meva vanitat em va trair quan l'homenatjada se'm va acostar perquè la tragués a ballar. En aquell moment no vaig ser capaç de distingir que una cosa era l'adulació que em van dedicar com a propietari del restaurant i, l'altra, que em consideressin un dels seus.

La Nancy tenia molts pretendents, però ella em va venir a buscar a mi i no m'hi vaig poder resistir. Era com un somni on jo no hi hauria pogut entrar mai. Un regal. Tot i el seu aspecte més aviat tímid, havia estat ella qui m'havia tret a ballar i qui, l'endemà mateix em va telefonar al restaurant.

Ens vam casar contra la voluntat de tothom: de l'oncle, aquell banquer germà del seu pare que li feia de tutor i que en casar-se ja no podria posar mà als seus diners, tot i que, amb el temps ja va trobar la manera, el molt pocavergonya!, i del seu maleït pretendent, que ja ho tenia coll avall.

Recordo que els meus pares tampoc estaven contents, i no per la Nancy, sinó perquè anava a entrar en un món que, segons deia el meu avi, no hi encaixava.

Ara, vist amb la perspectiva que donen els anys, en una cosa sí que va tenir raó l'oncle de la Nancy. Per ella aquest casament va ser un caprici més dels molts que tenia. Era una noia que sempre havia aconseguit el que s'havia proposat. Li semblava que ho podria comprar tot i, en faltar-li els pares, encara havia estat més consentida. Això sí, estava molt enamorada. Em veia diferent dels homes que havia conegut, però també és cert que trobava a faltar l'adoració que li prodigava el seu entorn. Jo soc un home senzill que si bé no li he negat mai res, sembla que tampoc he sabut donar-li el que necessitava. Potser és que en venir de mons diferents no l'he sabut comprendre. He estat moltes hores

treballant fora de casa, sempre amb el cap a la feina. Quan arribava tard, moltes vegades em mirava malament. Feia veure que desconfiava de mi, però crec que, en el fons no ho creia. Li he estat fidel, sí, ben al revés del món on ens movem en què la majoria dels homes, d'una manera soterrada o encara que sigui a les envistes, tenen amants. Tothom ho sap, però, així i tot, sembla que no ho considerin tan important! Forma part de l'ambient emmetzinat que ens envolta.

Què donaria, ara mateix, per poder tornar enrere! No puc deixar de pensar en la Nancy! Cada vegada més obsessionada amb la meua manera de fer i cada vegada més exigent, no ha estat capaç de comprendre'm. I potser tampoc jo he estat capaç d'adonar-me que el que té la meua dona, probablement, és un problema de salut mental. El seu únic suport ha estat sempre la Lélia, que l'ha cuidada des que era petita. La nostra filla Enda, a qui ha portat com si fos una nina, i l'hípica. No hi havia dia que no anés a muntar a cavall. Només ho va deixar, temporalment, quan havia de néixer en Gerard.

El que sí que em va quedar clar és que jo no era dels seus. En aquell entorn em van prendre per un aprofitat. No em van perdonar mai que m'hagués casat amb la Nancy. Eren gent de negoci, sí, però de quin negoci? La veritat és que ni tan sols sabia ben bé quines tecles tocaven.

—Tres restaurants? Si fossis un home d'empenta, en podries tenir trenta —em va deixar anar l'ex pretendent de la Nancy, que encara és l'hora que no ha acabat de pair que m'hi hagués casat. I no solament això, sinó que s'ha venjat de la manera més vil. Els diners no es fan així —no es cansava de repetir-me— tot el dia treballant al teu restaurant que no et deixa veure més enllà del que tens davant del nas! Fa falta invertir, Patrick! —insistia tot donant-me copets a

l'esquena. Inverteix amb nosaltres i la marca O'Doyle s'estendrà per tot el país.

I jo hi vaig caure. De les seves intencions me n'he adonat quan ja res no tenia solució. Crec que d'alguna manera em sentia acomplexat, i amb ells havia vist l'oportunitat de fer un pas endavant. Necessitava estar a la seva altura com fos. Pensava que si ho feien d'altres, per què no ho podria fer jo? I així, em vaig deixar portar. M'imaginava que incorporar-me a aquella societat d'inversors seria la drecera que em permetria arribar al seu nivell. Més que res m'hi vaig llençar per no decebre la Nancy. Sabia que per ella era primordial. També vaig pensar que en Gerard tindria més del que ningú de la meva família havia tingut mai.

Potser no hauria caigut en el parany si hagués viscut el meu pare. —com l'he trobat tant a faltar!— o el meu sogre. Però no tenia ningú més a qui consultar-ho. Sempre he cregut que les dones no entenen de negocis. No volia que la Nancy pensés que la necessitava. Volia demostrar-li el que havia estat capaç de fer. Innocent de mi, creia que em valoraven, i no era això. El que volien era engrescar-me. No van parar fins que em van tenir ben agafat.

Vam muntar un establiment darrere l'altre. Els meus restaurants van passar a formar part de la nova societat. Vaig invertir tot el que tenia i, fins i tot! no vull ni pensar-hi!, el patrimoni que havia heretat la Nancy. Més del que havia invertit cap altre soci. Estava satisfet perquè em sentia com si fos l'amo. Ara sí que, per fi, estava a l'alçada! Frisava tant per a complir el meu somni, perquè financers el meu gran projecte, que em vaig endinsar en territori prohibit. Vaig ser el meu propi avalador. M'havia negat a pensar en les conseqüències, en que podia perdre tot el que tenia.

Al principi, semblava anar sobre rodes. Assistia a la inauguració de cada nou establiment com a soci principal. No cal dir que la meva dona no havia estat mai tan a gust. Per fer-la contenta vam comprar un Lincoln continental, l'auto més luxós que hi havia al mercat. La Nancy semblava baixar de la carrossa de la Ventafocs. Feia la impressió que, tot plegat, era un remei a la seva malaltia.

Mentrestant, jo no podia donar l'abast a tot. Continuava controlant els meus restaurants de sempre. Era el que més dominava. On em sentia més a gust. Tenia un comptable de qui em podia refiar i no m'havia de preocupar de que em quadressin els números. A la resta del negoci, que era el més arriscat, hi anava de tant en tant a donar un cop d'ull sense massa exigències. Vaig confiar en els que jo creia que en sabien més. I així, tot plegat se me'n va anar de les mans.

La Nancy insistia a acompanyar-me en les meves sortides, fins que li vaig haver de parlar clar. Em sabia molt de greu, però no podia estar per ella. I com ja havia passat en altres ocasions, quan les coses no anaven segons els seus desitjos, no va ser capaç de fer-se'n el càrrec. No entenia la meva fal·lera de donar cap a tot, que em passés el dia inspeccionant cuines, menjadors i, sobretot, que fos tan primmirat amb la manera d'actuar del personal.

Tampoc d'algun dels gerents no me n'acabava de refiar. Em donaven explicacions, sí, i a mi em semblava que ho entenia, però podien enganyar-me molt fàcilment. Els números no eren el meu fort. Tampoc veia interès per part dels meus socis. Pensava que, com podien viure tan tranquils? Al cap i a la fi, també ells havien invertit els seus diners.

Quan me'n vaig adonar, els bancs ja se m'havien tirat al damunt. Mai no podria pagar aquell capital. Ni tan sols els interessos.

Encara em ressona la veu del director d'aquella sucursal bancària, de voltes majestuoses, que en algun temps